

n e d e l j s k i

Primorski dnevnik

Leto XIV. - št. 83 (3928)

TRST, nedelja 6. aprila 1958

Cena 30 lir

MARX SE SMEHLJA

Karl Marx je zapisal, da je v zgodovini kapitalistične družbe trenutek, v katerem postane vse govorstvo politika. S tem je hotel reči, da protislavje in zamotanost družbe, ki slioni na konkurenco, povzročajo tako notranje razpoke, ki so tako hude, da so vlade prisiljene posredovati.

Razen tega je Marx predvidel, da bodo z nastankom velikih monopolističnih kompleksov že obstoječi interesi upognili moč države pred njihovimi zasebnimi smotri. Stavje, ki ga je predvidel Marx, se je pred našimi očmi točno uresničilo — skoraj nenačoma. Bilo bi sedaj popolnoma napacno gledati na zahodno kapi-

smata za kritike osnovnih načel družbe, ki temelji na tveganju in na svobodni konkurenči.

Zmes med državnim intervencijom in koordinirano akcijo zasebnega kapitala je povzročila tako stanje, sprito katerega nam vsi učbeniki politične ekonomije niso pomagajo. Razvoj sedanje recesije v nekomunističnem svetu povzroča samo zadrgo in zmedo med gospodarstveniki. To dokazuje jasno neki komentar o tem, kar se dogaja v Ameriki: »Začelo se je misliti, da ima ta recesija globoke korenine in komplikirane vzroke in da se ne bo mogla sama zdraviti.« Ta sodba prinaša s seboj točne dolocene posledice. Prva je v tem, da gospodarski sistem ni več sposoben, da bi se sam popravil — in tako gre po vodi ena izmed osnovnih osi »ortodoxne ekonomije.« Druga posledica pa je, da ce se hote premagati recesijo, potem je potrebna intervencija politične oblasti. Zato se vodi polemika o nacinih in oblikah te politične intervencije.

Obstaja dejstvo, ki jasno kaže, kako gospodarski položaj v Ameriki zavzema videz samoposkodbe (in zadeva ni dočrt različica za Veliko Britanijo): cene ostajajo visoke, istočasno pa se zmanjšujejo investicije ter narašča brezposelnost. Vzrok je v tem, da so cene rezultat »upravnih« operacij, ne pa gospodarske operacije, ki slioni na svobodni konkurenči. To pomeni, da hoče kapital obdržati svoje dobičke tudi tedaj, ko proizvodnja zaostaja in ko se odpuščajo delavci.

Dejstvo, da sredi recesije ostajajo se nadalje cene inflacionistične, je samo po sebi odten dočrt popolnega pomankanja odpora in obnovitvene moči zahodnega gospodarskega sistema. Neki komentator to stanje ugotavlja. Toda kaže, da se na zadeva popolnoma pomena tistega, kar pravi. Takole piše: »Visoke ali stalne cene v dobi recesije lahko skrivajo nizek obseg prodaje; cena

je tako dokazuje, da sedanja zahodna družba nima več skupnega z družbo iz Marxovih časov. Komunisti mirno postavljajo za osnovno podlago svoje gospodarskega sistema vodstvo politične narave. Socialistična družba z odporom pristaja na politično vmešavanje in ga

jute n. pr. je bila obdržana visoko za... to ceno, t. j. z majhnimi prodajami.«

Vse to seveda ustvarja skrajno nevaren položaj. Slabo stanje traja dalje brez perspektiv, da se bo popravilo. Če se cene umetno obdržijo visoko preveč dolgo v obupnem poskušaju, da se obdržajo precejsnji dobički, potem je jasno, da se bo prišlo do točke, ko bo stala recesija mnogo več kot bi lahko sicer.

Medtem pa so v Veliki Britaniji zmanjšali obrestno mero od 7 odst. na 6 odst., toda tega ne moremo smatrati za preokret v recesiji. Gre enostavno za manever, da se v Londonu ne bi več kopijoči preveč denarja. Skrenitev kredita bo ostalo, razen če se ameriška recesija na kak način ne zaustavi, to da v tem trenutku se res ne ve, kako.

Zato opazuje Velika Britanija potek ameriške recesije z vedno večjo bojanjijo. Toda doslej so bile posledice za Veliko Britanijo, končen koncept, ugodne. Ona kupuje blago na svetovnem tržišču po ceni in zaradi tega se ni doživel nagih sprememb v svojem izvozu. Toda to se bo moralog zgoditi in če se bo zgordilo istodobno s poslabšanjem ameriške recesije, bi utegnilo biti posledice za Veliko Britanijo katastrofalne.

Ameriški napor, da se obdrži visoka nabavna moč potrošnikov in značajni davkov, vsebujejo določeno ironijo, kajti ta nabavna moč je skrivena bolj kot bi bila, če bi se cene umetno obdržale visoko. Toda, naravnov, v kapitalističnem gospodarstvu so oblike in obseg državne intervencije zelo na tesno omemjene.

Republikanska uprava je razen tega omemjena v svoji intervenciji tudi zato, ker noče, da bi se reklo, da je ponovno privlekla na plan ukrepa Franklin D. Roosevelt. Mogoče bi se odločili, da to tudi storijo, toda obtočljivo se v upanju, da se bodo obiski razprtli sami po sebi. Toda to je obupna igra, kjer je se objaki ne razpriso, postanejo bolj gosti, in dež, ko bo padal, bo toliko bolj unitevjoč.

Mr. Foster Dulles hoče spojiti koristno z zabavnim in pripominja, da bo njegov program pomoci inozemstvu ugoden tudi za ameriško proizvodnjo. Zdi se, da je program javnih del, na naj, se izvaja v hiši drugih. To so opazili Dullesovi kritiki, ki so pripomnili, da ni za osnove liberalnega gospodarstva nobene razlike v programu javnih del, pa na naj se ta izvaja v Nevadu ali pa na pr. v Pakistanu. Drugi ukrep, ki pa je le mnogo bolj nesrečen izgovor, je v povišanju izdatkov vojaškega proračuna. Tudi zaradi tega je bilo nekaj, toda ne preveč, opozicije: kritiki poudarjajo, da tako povišanje izdatkov ne dopušča primernega znižanja davkov.

Če ne bi bili vseh teh težav, teh razpok, ki napovedujejo slabe čase za vse, potem bi vsak socialist lahko našel v takem stanju razlog za zadosečenje. To namreč ponovno potrjuje načelo, ki so ga socialisti vedno poudarjali, da glavni vzrok naših sedanjih težav ni v odnosih med ljudmi in naravo, temveč med ljudmi in gospodarskim kaosom, ki so ga zgradili ljudje sami. Ce bi Marx še živel, se mi zdi, da bi se serafski smejjal med brki in tudi v brado.

ANEURIN BEVAN

Obveščamo citatele, da bo »Primorski dnevnik« od prihodnjega tedna dajte izhajat redno po torčki in ceterih.

NA SESTIH STRANEH, ob nedeljah — kot doslej — na osmih, ob sredah, petkih in sobotah pa na štirih straneh.

Cena posamezne številke na sestih ozirou na osmih straneh bo 30 lir.

Proti atomskim eksplozijam, ki jih je Sovjetska zveza sklenila prekiniti, so tudi Američani. Na sliki vidimo demonstrante, ki nosijo table z napisimi proti atomski oborožitvi in poskusom ter gredo pred palajočim Združenim narodom v New Yorku. Ves miroljubni svet želi, da bi se še ostali dve »atomski veselki« odpovedali nadaljnjam poskusom, ker ne more biti dvoma, da bi tak sklep odpri pot za doseglo sporazuma o splošni razorožitvi. Tistim pa, ki so doslej zavračali sovjetski sklep kot propagando, češ da SZ neče nadzorstva, je predverjašnjim Hruščevom ponovno povedal, da njegova vlada pristaja na mednarodno nadzorstvo nad prekinitvijo poskusov.

V okviru boja proti jedrskemu oboroževanju

Nadaljuje se veliki pohod Londončanov proti neumnosti, ki ni dostenjna človeka

Velika povorka bo jutri prišla v atomsko središče Aldermaston, kjer bo veliko protestno zborovanje - Zadovoljstvo japonske vlade zaradi sovjetskega sklepa o prekinitvi eksplozij - Gaitskell o razorožitvi - Pismo Hruščeva Adenauerju

LONDON, 5. — Več tisoč ljudi, ki sodelujejo v »pohodu v Aldermaston«, je danes zjutraj nadaljevalo

pot v Hounslow, kamor so bili prišli sinodi. Povorka je namenjena v Maidenhead, kjer se bo spet ustavila in bo tako nadaljevala svoj pohod v Aldermaston.

V Aldermaston bodo manifestanti prišli v ponedeljek. Pred vojaškim središčem za atomsko raziskovanje bo novo veliko protestno zborovanje proti jedrskemu oboroževanju. Po zborovanju se bodo manifestanti vrnili v London. Kakor smo že včeraj poročali, je na velikem zborovanju v Londonu na Trafalgar Squaru govoril več osebnosti. Pri tem je književnik Philip Toynbee med drugim poučaril: »Mi se bojimo vodikov bombe. Tisti, ki se ne bojojo, jih ne odlikuje nadčloveški pogum, pač pa neumnost, ki ni dostenjna človeka.«

Anglijska koperativistična stranka (ki je tesno povezana z laboristično stranko) je na svojem letnem kongresu v Hastingsu (Sussex) danes soglasno odobrila protest proti: 1. prevarjanju jedrskih bomb nad angleškim ozemjem z ameriškimi letali, 2. sklepu angleške vlade o zgraditvi vzletišč za skrilavci pred sklicanjem konference najvišjih, 3. odkritivnosti poizkusov v SZ, uvod v nova pogajanja o razorožitvi in 4. neponovljivo stvarjanju sovjetskega okoliščin OZN kot sedeža pogajanja.

TOKIO, 5. — Japonska vlada je včeraj izpolnila vladam ZDA in Velike Britanije ustno noto, s katero ju poziva, naj prekineta svoje jedrske poizkuse. Japonska vlada je hkrati poslala SZ noto, s katero zahteva pojasnila v zvezi s prekinitvijo jedrskih poizkusov v Madžarski. V zvezi s sovjetskim sporočilom o prekinitvi jedrskih poizkusov izjavlja kanadska vlada, da z naklonjenostjo sprejme to gesto, skorilko ta lahko zaustavi večanje radioaktivnosti. Toda najti bi dajo pa, da bi enostranski

ukrepi v večji meri prispevajo k vzpostavitvi mednarodne zaupanja, če bi se vključili v sporazum o razorožitvi ob primerem nadzorstva.

»Resolucija vrhovnega sveta, nadaljuje izjava, bi sluzila bolj topel sprejem, če bi se prikazala ne toliko kot poziv drugim velikim državam, kot podlaga za širši sporazum.«

VARSAVA, 5. — »Omejiti razorožitve na same ustavne vrednosti brez vazetnega področja v prednosti pred Zadom. To je v glavnem izjavil v zvezi z načrtom Rapackega laborističnega voditelja Gaitskella v intervjuju poljskemu listu «Trybuna Ludus», ki ga navaja poljska agencija PAP.«

Gaitskell je izjavil, da je za pravo pomiritev potreben umakniti vse tuje oboroženje iz obeh Nemčij, iz Poljske, CSR in Madžarske. Uvesti je treba mednarodno nadzorstvo glede konvencionalne oborožitve v teh državah. Podpisati bi moralno razornoštvo, pak naj meje teh držav. Pakt bi podpisali tudi »stirje velikega skupščina«, ki ga navaja poljska agencija PAP.

Gaitskell je dalje dejal: »Obstajajo nekatere nasprotije med Sovjetsko zvezo in Poljsko na eni strani ter zahodnimi državami na drugi strani glede odprave atomskega oružja. Vendar pa ne bi smeli biti nemogoči pozitivni koraki, kajtor je na primer ustanovitev področja v Srednji Evropi, na katerem bi se omejilo število vojaščin pod včinkovitim mednarodnim nadzorstvom. To bi bilo v korist vsem.«

Ko bi se izpolnili vsi ti pogoji, bi moralna po menju Gaitskella Nemčija zapustiti NATO, medtem ko bi morale, CSR in Madžarska zapustiti varšavski pakt. »Dobro vem, da vsebojejo ti predlogi elemente, ki bodo v sedanjih okoliščinah v smislu, da bi lahko predstavljajo po menju SZ in Poljske ne sprejemljivi. Toda najti bi bilo treba kompromis med

temi predlogi in poljskim načrtom.«

Ko so ga vprašali, ali je tudi on mnenja, da je oborožitev zahodnonske vojske s takšnim jedrskim oružjem resna nepopravljiva nevarnost za mir, in kako bi se nevarnost lahko preprečila, je Gaitskell odgovoril: »NATO ni še sprejela nobenega končnega sklepa s tem v vezi. Toda mislim, da v sedanjih okoliščinah, ko gojimo upanje, da se sklice konferenca najvišjih, ne bi smeli sprejemati korakov, ki bi lahko škodili tej perspektivi.«

Na poziv, naj bi komentiral močnost konference na najvišji ravni in naj bi podredil, kaj pritrakuje od kampanje za mir, ki sta jo zadržala laburistična stranka in svet »Trade Unionov,« je Gaitskell odgovoril: »Upam, da bo klub odlašjanju prišlo do konference in da se bo na njej govorilo predvsem o razorožitvi in odpravi atomskega oružja. Pričakujem, da bo vse načrte, ki so v zvezi s tem, da se sklice konferenca najvišjih, pridružili, da se bo konferenca uspel.«

Nekemu je dejal, da je raziskoval sklep, ki mu je danes izstrelil. Hruščev pa je rekel: »Rekel sem, da poti, na katerih je raziskoval sklep, je raziskoval sklep, ki mu je danes izstrelil.«

BUDIMPESTA, 5. — Hruščev je včeraj izjavil: »Ne smete misljiti, da bi se kontrarevolucija ponovila, da bi vsebiti pismo Nikita Hruščeva za kanclerja Adenauera. Pismo je prejelo dolgo in go, da takoj poslali Adenauerju, ki ga se

da proučuje v svoji privaten rezidenci.«

Sporazumi so se, da vsebiti pismo je sedaj ne bodo objavili; objavili ga bodo morda še po velikonočnih praznikih.

Kritika Hruščeva madžarskim delavcem

Gоворил је на делавском зборovanju в индустријском комплексу Stalinварош

BUDIMPESTA, 5. — Hruščev je včeraj izjavil: »Ne smete misljiti, da bi se kontrarevolucija ponovila, da bi vsebiti pismo Nikita Hruščeva za kanclerja Adenauera. Pismo je prejelo dolgo in go, da takoj poslali Adenauerju, ki ga se

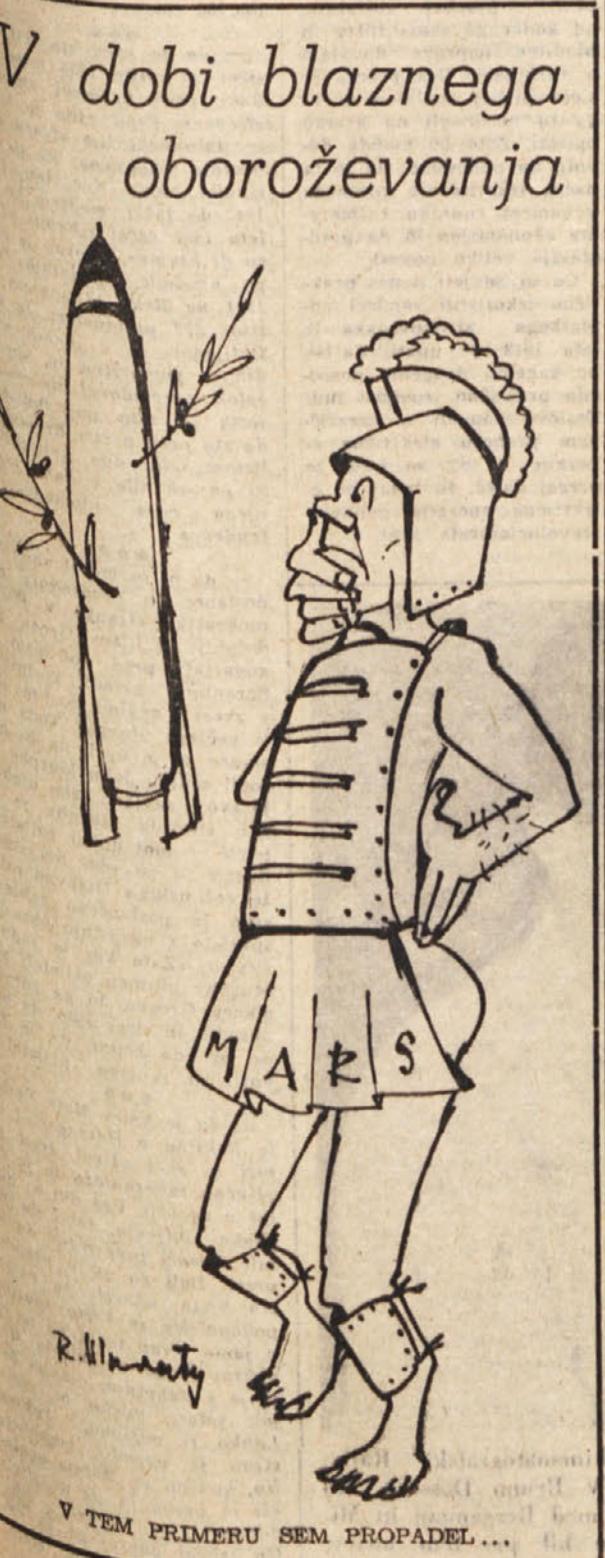
da proučuje v svoji privaten rezidenci.«

Sporazumi so se, da vsebiti pismo je sedaj ne bodo objavili; objavili ga bodo morda še po velikonočnih praznikih.

Ko je omenil upor leta 1956 je Hruščev izjavil: »Ne smete misljiti, da bi se kontrarevolucija ponovila, da bi lahko bili ponovno ovrednoteni od pomoči Rusije.«

Napraviti morate sami, biti morali trdnji, tako trdnji, da se bo sovražnik za vedno zavedal, da madžarski delavski razred ne bo nikoli okleval. Biti morali bolj disciplinirani pri svojem delu. Povečati biti morali bolj proizvodnost in izdelovati vedno večjo količino blaga z vedno manjšimi napori.«

Hruščev, ki se je udeležil zborovanja skupno s Kadarjem, je izjavil, da je esocialistični tabor s svojo milijardo prebivalcev, bolj močan ko kdaj kolis in da eni nobene sile na svetu, ki bi lahko preprečila končno zmago naših ideja, pa

V TEM PRIMERU SEM PROPADEL...

PONTI LOREN

Kdo pride v Hollywood, se mora čim večkrat ločiti, da hoče uspeti in ce hoče, da bo tamkajše časopisje o njem pisalo. Te besede je zapisal nekaj ameriški novinarji, ki so ga poslali v Hollywood, malo, da se poznamo, kako in zakaj so nekateri zvezdinci in zvezdniki tako zasloveli. Ugotovil je, da mi moremo in nismo v nih moremo njenega ustvarjanja uporabljati – da se je märsikatera filmska igralka možila, ali ločevala na toliko zato, ker so jo k temu silej njenje družinske razmere, temveč ker je film, v katerem je sodelovala, potreboval še posebne rekleme.

V ta svet hitrih porok in locitev je pred dobrim letom začela tudi poznana italijanska filmska igralka Sophia Loren. Kot kaže, se je moralna njegovim zakonom kaj kmalu podrediti. Najprej ni bilo o njenem privatem življenju cuti niti besedice. Bila je za vse le igraja sreca in simpatijo Americana. No, potem so se začeli zanimati tudi za njen privatno življenje in ker niso mogli takoj ugotoviti, kako in kaj je z njim, so jih pripisovali vrsto »morebitnih«, zaravnencev. Sophia je vsem tem odgovorila s tem, da se je kar na hitro poročila s filmskim producentom Carlojem Pontijem. Nekaj časa so sicer časopisi na dolgo v široko pisali o tej poroki, ugibali, kdo si je želel bolj poroke, ona ali on, ugotovljali so, zakaj si je Sophia izbrala prav Pontija za mozo, končno so pa vsi s stvarnostjo spriznili in že nekaj časa smo lahko zasledili v zvezi z njima le vesti, ki so se tiskale njenega dela v Hollywoodu in pa njenih bodočih načrtov.

Kot strela z Jasnega je prišlo zato v Evropo vest, da se Sophia locuje od svojega moža ter da se bo poročila s poznanim ameriškim filmskim igračem Grayem Grantom. V Italiji kjer je vse govorilo in vedejo o njeni veliki ljubezni do Pontija, so vest najprej sprejeli kot navadno potegavščino in reklamni trik, ki naj bi ameriškim producentom služil, da napravi več reklame novim filmom s Sophia Loren. Bolj resno so veste sprejeli Američani, ki so hitri porok in se bolj hitri locitev med filmskimi zvezniki navajeni. Seveda so hoteli o tej zadevi čim več podrobnosti in novinarji so se razpisali. In napisali so toliko podrobnosti in toliko »preverjenih« informacij, da so končno še nas v Evropi skorajda prepricali, da vendarle ne bo vse iz te izvito.

Objavili so celo izjavo Franka Sinatra, ki je skušal z Garyjem Grantom in Sophia Loren snemati v Španiji film »Ponos in strast, o tem, kako se je razvijala ljubezen med oboema junakoma. »De ločitev bo moralna splet ali prej priti, ker je Grant zelo zaljubljen v Sophia in ker ga ima tudi ona rada,« naj bi bil Sinatra izjavil novinarjem. To izjavo so prinesli tudi evropski časopisi, ki so vedeli povedati, da je Sophia poročila Pontija samo iz hvaljevnosti ter da je ločitev med njima takoj rekoč že sklep.

Američani, ki imajo bujno fantazijo, so si želeli, da boj senzacionalnih vespri. In novinarji so jih ravdele pošteli. Tako se je izdelalo, da sta se Gary Grant in Sophia že včeraj spopustili, da je prišla Sophia na neki stanek zelo skriti v avtu, ki pravljata hotelom mesec, da sta se dogovorila o svojem bodočem življenu ter da bo Grant eden dalej igral samo v filmih, v katerih bo nastopala tudi Sophia.

Sophia, Ponti in Grant so na vse te vesti v začetku meseči, oziroma jih nekaj časa splošni bilo videti v javnosti. Sophijina mati in sestra sta sicer delali novinarjem, da sta s Sophia imeli telefonski razgovor ter da je ta začinkala resničnost vesti. Toda kdo bi takšnim zankanjem verjal...

In vesti so se širile še dalje. Vsak je pristavljal svojo in tako je afera Sophia-Ponti postala že pravi skandal.

Končno se je oglastila Sophia. Ogordeno je zavrnita vse vesti o svoji ločitvi s Pontijem in približno: »Ljubim samo svojega moža. Z njim sem srečna ter si druge sreče ne želim.« Zal jesi je, da so tudi Italijani nasedli vestem o njeni ločitvi ter jim zagotovila, da je z Grantom le dobra prijateljica.

P. S.

Kip Gustava Vigelandta postavljen v znanem parku v Oslo

Ko sem se v severnonemškem Göttingu zapeljal z vlakom na kralja Friderika IX., pardon, na ladjo z njegovim imenom, sem razumel, da so Skandinavci nekaj povsem drugoge kot Neskandinavci in da več vse tri skandinavske narode, ne glede na različico, nekaj skupnega. Ne le njihova nekaj skupna okupacija, tradičija, sorazmerni mir in živiljenjski standard, ne le to, že glas uradnega napovedovalca v ladijskem zvočniku je local prve od drugih, in sicer: »Vsi razen Skandinavcev naj pravljajo potne liste. Vsel sem iz žepa polni in sledil in obračal strani vse polne žigov in ko sem videl skupino švedskih studenčev, ki so potovali samo z osebno izkaznico po vseh skandinavskih deželah, se mi je zazdelo, da sem v srednjem veku. Ko sem v vlaku na poti med Švedsko in Norveško, pokazal obmenjemu policiju polni list in hotelu prijavil uradniku norveške carine denar in dva fotoaparata, mi je ta zelo vladilo, ne da bi na noben formular niti napisal, rekeli: »In vi kdo fotoreporter bi hotel potovati brez fotoaparata? Sem ostal brez sape in se zahvalil z misijo.« Kako bi bilo lepo, če bi se dalo potovati po vsem svetu, ali vsaj po vsej Evropi, tako v miru. Ne bom tu razpravljal o evropski enotnosti, ker ni to moj namen in ne morem pozabititi, kako svobodno se kreatajte Skandinavci po vseh skandinavskih deželah.

Omejimo se samo na eno skandinavsko deželo, na Norveško.

Norveška, kraljevina na zapadnem delu Skandinavskega polotoka med razvodnino in Atlantikom, meri 324.222 kvadratnih kilometrov in ima komaj 3.250.000 prebivalcev. To se pravi da je naseljenost zelo redka, na kvadratni kilometr okrog 9 oseb. V sto in sto osekih, dolgih v globokih zalivih se zajeđi morje daleč v visave. Le tu tam, na kraju fjordov, kakor pravijo tem zalivom, je kakšna kropa ravnega sveta. Gorat svet ni enoten, strmo se spušča proti obali. V ledeni dobi so po koritah dolin na dreseli ledenički v obrusilih bregove in dolin. Ko se je led umikal, je morje vdrlalo v doline in danes seže med hribe nekaj deset ponekod tudi do 100 in več kilometrov daleč. Glavni fjordi so Sogne, ki je dolg okoli 180 km, Trondheim in Hordaland. Obala fjordov je torej ostalna iz ledene dobe, ko je velika ledena kopa pokrivala Severno, del Srednje in Vzhodne Evrope. Podnebjje je oceanško z mnogimi padavinami. Zaradi vpliva zalivskega toka morje ob obali ne zamrzne. Zime so ob morju blage, v notranjosti pa je pozimi in poleti nizka temperatura in ni ugodna za vegetacijo.

Glavne gospodarske panoge so se razvile na morju. Obalno morje ima veliko rib, saj na Norveškem okoli 115.000 ribičev. Trgovinska mornarica je po tonazih na Ameriko in Anglijo na tretjem mestu na svetu. Industrija se je razvila v zvezi z ribolovom (konzerve) in gozdnim bogastvom (paper). Norveška ima bogate водne sile, ki jih izkoristijo za elektrifikacijo (letna proizvodnja znaša 19 milijard kilovatnih ur); in v zvezi s tem se je razvila tudi velika industrija aluminija.

IZ POTNE BELEŽNICE NAŠEGA FOTOREPORTERJA

NORVEŠKA prelepa dežela fjordov kulturnih ljudi in protifašističnega odpora

veliki narod se je uprl in vsa leta vojne trpel in delal proti okupatorju z zapuščanjem v svobodo. Mnogo Norvežanov, skupno z ostalimi ujetniki, ki so bili v nemških taboriščih na Norveskem, je izgubilo življenje. V Bjesjfordu blizu Narvikha sem si ogledal kraj, kjer so postavili Nemci taborišče za jugoslovanske in ruske partizane in ujetnike. Samo v jugoslovanskem taborišču v Narviku je bilo okoli 25.000 ujetnikov. Ta so morali delati in popravljati ceste, železnišce, mostove itd., ki so jih vedno na novo podrla norveški partizani.

Ce je kdo od ujetnikov zbolel in ni bil sposoben za delo si je lahko napravil križanji, ki je bil konec življenja in to se je zavdal vsak, ko je videl dim iz krematoria. V Bjesjfordu blizu Narvikha sem si ogledal kraj, kjer so postavili Nemci taborišče za jugoslovanske in ruske partizane in ujetnike. Samo v jugoslovanskem taborišču v Narviku je bilo okoli 25.000 ujetnikov. Ta so morali delati in popravljati ceste, železnišce, mostove itd., ki so jih vedno na novo podrla norveški partizani.

Roald Amundsen – Husa, rojstna hiša norveškega polarnega raziskovalca, ki je leta 1911 prvi prišel na Južni tečaj in leta 1926 pa prelepel Severni tečaj. Ponesrečil je pri reševanju »Nobelove posadke« leta 1926. In se »Ski-muzeumu« – smučarski muzej, ki je bil postavljen v bližini. Vsak dan je eden ali drug tovaris zmanjkal. Naj onemšči, kaj mi je povedal Jugoslov, ki sem ga srečal na ambasadu v Koppenhagnu, in ki sem ga srečal na ambasadu v Koppenhagnu, in ki je bil v taborišču kot partizan. »Zapriči« so z živinskimi vagone, vozili smo se tri dni in tri noči. Hrano, če lahko 'sko' imenujemo kruhi v vodi, smo dobivali skozi okence. Tako da je vagon čez tri dni postal pravi hlev, v katerem smo morali živeti in živeli smo samo v upanju na zmago in svobodo, ko je konec prisla. Ko smo prišli v taborišče, to je bilo v zimskem času, so dali Nemci ukaz, da se moramo okopati v morju, ki je bilo po kraju zmrnjeno, da smo morali razbiti led, vsi goli prti do 40 stopinj pod nivo.

Kopati smo se moral: vsak teden, zaradi shigienne, tako da je mnogo naših ljudi dobilo pljuvenico, in podleglo.

Na tem mestu je takoj po obnovitvi občina Narvik postavila spomenik jugoslovanskemu ujetniku, medtem ko je vladav postavila še večji in lepi spomenik v Trotheimu vsem Jugoslovom, ki so se borili proti okupatorju na Norveskem, ob strani tega naroda za iste cilje.

Oslo je glavno mesto Norveške, in ne bom dolgo opisoval to lepo zgrajeno mesto, ki je bilo ustanovljeno leta 1048, in od leta 1624 do 1925 se je imenovalo Christiania. To mesto leži na severnem koncu Oslo-fjorda in ima okoli 450.000 prebivalcev. Poleg kraljeve palače zgrajene leta 1848.

po načrtu arhitekta Linstowa, univerze iz leta 1854, katedrale iz leta 1897, ima Oslo preko dvajset muzejev. Ne bom opisoval z ostalimi ujetniki, ki so bili v nemških taboriščih na Norveskem, je izgubilo življenje. V Bjesjfordu blizu Narvikha sem si ogledal kraj, kjer so postavili Nemci taborišče za jugoslovanske in ruske partizane in ujetnike. Samo v jugoslovanskem taborišču v Narviku je bilo okoli 25.000 ujetnikov. Ta so morali delati in popravljati ceste, železnišce, mostove itd., ki so jih vedno na novo podrla norveški partizani.

Roald Amundsen – Husa, rojstna hiša norveškega polarnega raziskovalca, ki je leta 1911 prvi prišel na Južni tečaj in leta 1926 pa prelepel Severni tečaj. Ponesrečil je pri reševanju »Nobelove posadke« leta 1926. In se »Ski-muzeumu« – smučarski muzej, ki je bil odprt leta 1923 in v katerem je skozi okence.

Tudi v zimskih vagone, vozili smo se tri dni in tri noči. Hrano, če lahko 'sko' imenujemo kruhi v vodi, smo dobivali skozi okence. Tako da je vagon čez tri dni postal pravi hlev, v katerem smo morali živeti in živeli smo samo v upanju na zmago in svobodo, ko je konec prisla. Ko smo prišli v taborišče, to je bilo v zimskem času, so dali Nemci ukaz, da se moramo okopati v morju, ki je bilo po kraju zmrnjeno, da smo morali razbiti led, vsi goli prti do 40 stopinj pod nivo.

Kopati smo se moral: vsak teden, zaradi shigienne, tako da je mnogo naših ljudi dobilo pljuvenico, in podleglo.

Tudi v zimskih vagone, vozili smo se tri dni in tri noči. Hrano, če lahko 'sko' imenujemo kruhi v vodi, smo dobivali skozi okence. Tako da je vagon čez tri dni postal pravi hlev, v katerem smo morali živeti in živeli smo samo v upanju na zmago in svobodo, ko je konec prisla. Ko smo prišli v taborišče, to je bilo v zimskem času, so dali Nemci ukaz, da se moramo okopati v morju, ki je bilo po kraju zmrnjeno, da smo morali razbiti led, vsi goli prti do 40 stopinj pod nivo.

Tudi v zimskih vagone, vozili smo se tri dni in tri noči. Hrano, če lahko 'sko' imenujemo kruhi v vodi, smo dobivali skozi okence. Tako da je vagon čez tri dni postal pravi hlev, v katerem smo morali živeti in živeli smo samo v upanju na zmago in svobodo, ko je konec prisla. Ko smo prišli v taborišče, to je bilo v zimskem času, so dali Nemci ukaz, da se moramo okopati v morju, ki je bilo po kraju zmrnjeno, da smo morali razbiti led, vsi goli prti do 40 stopinj pod nivo.

Na tem mestu je takoj po obnovitvi občina Narvik postavila spomenik jugoslovanskemu ujetniku, medtem ko je vladav postavila še večji in lepi spomenik v Trotheimu vsem Jugoslovom, ki so se borili proti okupatorju na Norveskem, ob strani tega naroda za iste cilje.

Tudi v zimskih vagone, vozili smo se tri dni in tri noči. Hrano, če lahko 'sko' imenujemo kruhi v vodi, smo dobivali skozi okence. Tako da je vagon čez tri dni postal pravi hlev, v katerem smo morali živeti in živeli smo samo v upanju na zmago in svobodo, ko je konec prisla. Ko smo prišli v taborišče, to je bilo v zimskem času, so dali Nemci ukaz, da se moramo okopati v morju, ki je bilo po kraju zmrnjeno, da smo morali razbiti led, vsi goli prti do 40 stopinj pod nivo.

Tudi v zimskih vagone, vozili smo se tri dni in tri noči. Hrano, če lahko 'sko' imenujemo kruhi v vodi, smo dobivali skozi okence. Tako da je vagon čez tri dni postal pravi hlev, v katerem smo morali živeti in živeli smo samo v upanju na zmago in svobodo, ko je konec prisla. Ko smo prišli v taborišče, to je bilo v zimskem času, so dali Nemci ukaz, da se moramo okopati v morju, ki je bilo po kraju zmrnjeno, da smo morali razbiti led, vsi goli prti do 40 stopinj pod nivo.

Tudi v zimskih vagone, vozili smo se tri dni in tri noči. Hrano, če lahko 'sko' imenujemo kruhi v vodi, smo dobivali skozi okence. Tako da je vagon čez tri dni postal pravi hlev, v katerem smo morali živeti in živeli smo samo v upanju na zmago in svobodo, ko je konec prisla. Ko smo prišli v taborišče, to je bilo v zimskem času, so dali Nemci ukaz, da se moramo okopati v morju, ki je bilo po kraju zmrnjeno, da smo morali razbiti led, vsi goli prti do 40 stopinj pod nivo.

Tudi v zimskih vagone, vozili smo se tri dni in tri noči. Hrano, če lahko 'sko' imenujemo kruhi v vodi, smo dobivali skozi okence. Tako da je vagon čez tri dni postal pravi hlev, v katerem smo morali živeti in živeli smo samo v upanju na zmago in svobodo, ko je konec prisla. Ko smo prišli v taborišče, to je bilo v zimskem času, so dali Nemci ukaz, da se moramo okopati v morju, ki je bilo po kraju zmrnjeno, da smo morali razbiti led, vsi goli prti do 40 stopinj pod nivo.

Tudi v zimskih vagone, vozili smo se tri dni in tri noči. Hrano, če lahko 'sko' imenujemo kruhi v vodi, smo dobivali skozi okence. Tako da je vagon čez tri dni postal pravi hlev, v katerem smo morali živeti in živeli smo samo v upanju na zmago in svobodo, ko je konec prisla. Ko smo prišli v taborišče, to je bilo v zimskem času, so dali Nemci ukaz, da se moramo okopati v morju, ki je bilo po kraju zmrnjeno, da smo morali razbiti led, vsi goli prti do 40 stopinj pod nivo.

Tudi v zimskih vagone, vozili smo se tri dni in tri noči. Hrano, če lahko 'sko' imenujemo kruhi v vodi, smo dobivali skozi okence. Tako da je vagon čez tri dni postal pravi hlev, v katerem smo morali živeti in živeli smo samo v upanju na zmago in svobodo, ko je konec prisla. Ko smo prišli v taborišče, to je bilo v zimskem času, so dali Nemci ukaz, da se moramo okopati v morju, ki je bilo po kraju zmrnjeno, da smo morali razbiti led, vsi goli prti do 40 stopinj pod nivo.

Tudi v zimskih vagone, vozili smo se tri dni in tri noči. Hrano, če lahko 'sko' imenujemo kruhi v vodi, smo dobivali skozi okence. Tako da je vagon čez tri dni postal pravi hlev, v katerem smo morali živeti in živeli smo samo v upanju na zmago in svobodo, ko je konec prisla. Ko smo prišli v taborišče, to je bilo v zimskem času, so dali Nemci ukaz, da se moramo okopati v morju, ki je bilo po kraju zmrnjeno, da smo morali razbiti led, vsi goli prti do 40 stopinj pod nivo.

Tudi v zimskih vagone, vozili smo se tri dni in tri noči. Hrano, če lahko 'sko' imenujemo kruhi v vodi, smo dobivali skozi okence. Tako da je vagon čez tri dni postal pravi hlev, v katerem smo morali živeti in živeli smo samo v upanju na zmago in svobodo, ko je konec prisla. Ko smo prišli v taborišče, to je bilo v zimskem času, so dali Nemci ukaz, da se moramo okopati v morju, ki je bilo po kraju zmrnjeno, da smo morali razbiti led, vsi goli prti do 40 stopinj pod nivo.

Tudi v zimskih vagone

Ži naših krajev

Beg z zemlje

Vedem, čitamo, kako mlade delovne moći, žežjo z dežele v mestne industrijske centre, kar so ti z njimi prenaseljeni, a zemlja jih vedno bolj pograša in ji zaradi tega cena pada. Ta pojav mora imeti svoj verok, svoj utemeljitev. Njegovo bistvo je enostavno in na dlanu: gre za upraševanje živiljenskega obzota, za rezijo z boljšim kosom kruha. Človek vedno teži za boljšimi živiljenskimi pogoji, pa noče rečeno: za večjimi dohodki. To je v naši naravi in pri vsemem živju.

Ce torej vidimo, ali vsaj upamo, da nam to ali ono področje (celina, dežela, mesto), oziroma ta ali oni poklici proti boljši pridobitve pogoje, smo — le imamo za to potrebe pogoge — pripravljeni, zamejšnji sedanje udejstvovanje z drugim.

V priliku, ki danes vladajo med deželi in mestom, ali v današnjih odnosih med gospodarskimi vejam, predusmestje med kmetijstvom in industrijo, je pojav bega z zemlje nekoj naravnega, nekaj naravnega v nenačarju gleda na rušenje soglasja v socialnem pogledu. Povemo drugače: Ce mlada delovna sila baci s kmetijstva na druga področja (v industrijsko, obrtniško itd.), pomeni, da je prvo področje zapostavljen. To velja za drugega blagovnega prizadevanja, zlasti za takšnega kmeta, kot je pri nas.

Pojav bega z zemlje je resna socialna zadeva, ki more izvaditi se hujše posledice. Kdo mora jemati razmade industrije in drugega gospodarstva, kdo prekriku rast ročni armadi vojnih rok? Zastoj in razvoj v industriji, oba sta delovni sili nevarna, drugi pa tudi novih tehničnih prizadevanj, ki nadomeščajo delovno silo in jo izločajo iz delovnega procesa. Kaj pa z rodomišnimi predeli zapuščene zemlje? Takšina so protislonja v kapitalističnem gospodarstvu. Države se jih zavedajo. Prveč jih je v pregloboku segal v družbeno živiljenje, da bi jih model potrebitnosti družbeni ustroj resiti. Malaček stoji torej pred borbo za svoje socialne pravice. Vzemimo delovnega kmeta. Zavedati se mora, da velja na področju kmetijskega gospodarstva isto nacelo kot na drugih gospodarskih sektorjih: velik uživanje pa mogoče ugodnosti in prednosti in izpodravljajo male.

Tudi mali blagovni prizadevalci, morejo z ustrezno organizacijo zrasti v veliko, in tako gospodarsko nekaj predstavljati, in na trgu nekaj ponemiti. Za to je najprimernejša oblika zadruge, ki na opoziv vsej zemlje delovnega zasčitnega interesu članov glede potrošnje (nakupa gospodarskih potreb) in proizvodnje (vnošenje blaga). Ta gospodarska organizacija je že stara in preizkušena oblika v tem, da zboljšuje gospodarsko položaj, ki se je uveljavil doma in drugod, kjer je nastopal. Lepo je kazalo. Pevec so imeli redno svoje vase in nastopali doma ter v bližnjih v daljnjih krajih, da se domačini se zdaj sprašujejo, kaj se je zgodilo, da se ta pevski zbor — ponos vasi — ne ve, ne oglasi. Zdi se, da bi vsi zaspali. Domäčini, pa tudi drugi ljubitelji naše pesmi, ki so slišali ta zbor, upajo, da ni hudega in da bo zbor spet uspešno nastopal. Zares bi bilo skoda, da bi se te želite ne uresničili.

Delo na polju je zaradi slabega vremena in dejstva, da je pričaznil, da si tukaj kmetije zasluzijo vso povrhlo za svoje pozdravljajo.

Na primer upraševanje našega mlekarstva, ki se nato pomeri v stepo ulico. To smo slušali na zadnjem kmetičnem zavorovanju v Trstu in tako so se izrazili kmetje na nedeljskem občnem zboru doberdoške obrite in kmetične posojilnice.

Ali naj zaradi te krize opustimo živiljeno — ta vogleni kamen kmetijstva? To se sededa ne more zgoditi. Na oborih smo slišali zdovane misel o ustanovitvi mlekarne.

Njegovo bistvo je enostavno in na dlanu: gre za upraševanje živiljenskega obzota, za rezijo z boljšim kosom kruha.

Človek vedno teži za boljšimi živiljenskimi pogoji, pa noče rečeno: za večjimi dohodki.

To je v naši naravi in pri vsemem živju.

Ce torej vidimo, ali vsaj upamo, da nam to ali ono področje (celina, dežela, mesto), oziroma ta ali oni poklici proti boljši pridobitve pogoje, smo — le imamo za to potrebe pogoge — pripravljeni, zamejšnji sedanje udejstvovanje z drugim.

V priliku, ki danes vladajo med deželi in mestom, ali v današnjih odnosih med gospodarskimi vejam, predusmestje med kmetijstvom in industrijo, je pojav bega z zemlje nekoj naravnega, nekaj naravnega v nenačarju gleda na rušenje soglasja v socialnem pogledu. Povemo drugače: Ce mlada delovna sila baci s kmetijstva na druga področja (v industrijsko, obrtniško itd.), pomeni, da je prvo področje zapostavljen. To velja za drugega blagovnega prizadevanja, zlasti za takšnega kmeta, kot je pri nas.

Pojav bega z zemlje je resna socialna zadeva, ki more izvaditi se hujše posledice. Kdo mora jemati razmade industrije in drugega gospodarstva, kdo prekriku rast ročni armadi vojnih rok? Zastoj in razvoj v industriji, oba sta delovni sili nevarna, drugi pa tudi novih tehničnih prizadevanj, ki nadomeščajo delovno silo in jo izločajo iz delovnega procesa. Kaj pa z rodomišnimi predeli zapuščene zemlje? Takšina so protislonja v kapitalističnem gospodarstvu. Države se jih zavedajo. Prveč jih je v pregloboku segal v družbeno živiljenje, da bi jih model potrebitnosti družbeni ustroj resiti. Malaček stoji torej pred borbo za svoje socialne pravice. Vzemimo delovnega kmeta. Zavedati se mora, da velja na področju kmetijskega gospodarstva isto nacelo kot na drugih gospodarskih sektorjih: velik uživanje pa mogoče ugodnosti in prednosti in izpodravljajo male.

Tudi mali blagovni prizadevalci, morejo z ustrezno organizacijo zrasti v veliko, in tako gospodarsko nekaj predstavljati, in na trgu nekaj ponemiti. Za to je najprimernejša oblika zadruge, ki na opoziv vsej zemlje delovnega zasčitnega interesu članov glede potrošnje (nakupa gospodarskih potreb) in proizvodnje (vnošenje blaga). Ta gospodarska organizacija je že stara in preizkušena oblika v tem, da zboljšuje gospodarsko položaj, ki se je uveljavil doma in drugod, kjer je nastopal. Lepo je kazalo. Pevec so imeli redno svoje vase in nastopali doma ter v bližnjih v daljnjih krajih, da se domačini se zdaj sprašujejo, kaj se je zgodilo, da se ta pevski zbor — ponos vasi — ne ve, ne oglasi. Zdi se, da bi vsi zaspali. Domäčini, pa tudi drugi ljubitelji naše pesmi, ki so slišali ta zbor, upajo, da ni hudega in da bo zbor spet uspešno nastopal. Zares bi bilo skoda, da bi se te želite ne uresničili.

Delo na polju je zaradi slabega vremena in dejstva, da je pričaznil, da si tukaj kmetije zasluzijo vso povrhlo za svoje pozdravljajo.

Vladni generalni komisar je prisnal, da si tukaj kmetije zasluzijo vso povrhlo za svoje pozdravljajo.

Najprej zaznamo, da je naši kmeti zaslužili vso povrhlo za svoje pozdravljajo.

Najprej zaznamo, da je naši kmeti zaslužili vso povrhlo za svoje pozdravljajo.

Najprej zaznamo, da je naši kmeti zaslužili vso povrhlo za svoje pozdravljajo.

Najprej zaznamo, da je naši kmeti zaslužili vso povrhlo za svoje pozdravljajo.

Najprej zaznamo, da je naši kmeti zaslužili vso povrhlo za svoje pozdravljajo.

Najprej zaznamo, da je naši kmeti zaslužili vso povrhlo za svoje pozdravljajo.

Najprej zaznamo, da je naši kmeti zaslužili vso povrhlo za svoje pozdravljajo.

Najprej zaznamo, da je naši kmeti zaslužili vso povrhlo za svoje pozdravljajo.

Najprej zaznamo, da je naši kmeti zaslužili vso povrhlo za svoje pozdravljajo.

Najprej zaznamo, da je naši kmeti zaslužili vso povrhlo za svoje pozdravljajo.

Najprej zaznamo, da je naši kmeti zaslužili vso povrhlo za svoje pozdravljajo.

Najprej zaznamo, da je naši kmeti zaslužili vso povrhlo za svoje pozdravljajo.

Najprej zaznamo, da je naši kmeti zaslužili vso povrhlo za svoje pozdravljajo.

Najprej zaznamo, da je naši kmeti zaslužili vso povrhlo za svoje pozdravljajo.

Najprej zaznamo, da je naši kmeti zaslužili vso povrhlo za svoje pozdravljajo.

Najprej zaznamo, da je naši kmeti zaslužili vso povrhlo za svoje pozdravljajo.

Najprej zaznamo, da je naši kmeti zaslužili vso povrhlo za svoje pozdravljajo.

Najprej zaznamo, da je naši kmeti zaslužili vso povrhlo za svoje pozdravljajo.

Najprej zaznamo, da je naši kmeti zaslužili vso povrhlo za svoje pozdravljajo.

Najprej zaznamo, da je naši kmeti zaslužili vso povrhlo za svoje pozdravljajo.

Najprej zaznamo, da je naši kmeti zaslužili vso povrhlo za svoje pozdravljajo.

Najprej zaznamo, da je naši kmeti zaslužili vso povrhlo za svoje pozdravljajo.

Najprej zaznamo, da je naši kmeti zaslužili vso povrhlo za svoje pozdravljajo.

Najprej zaznamo, da je naši kmeti zaslužili vso povrhlo za svoje pozdravljajo.

Najprej zaznamo, da je naši kmeti zaslužili vso povrhlo za svoje pozdravljajo.

Najprej zaznamo, da je naši kmeti zaslužili vso povrhlo za svoje pozdravljajo.

Najprej zaznamo, da je naši kmeti zaslužili vso povrhlo za svoje pozdravljajo.

Najprej zaznamo, da je naši kmeti zaslužili vso povrhlo za svoje pozdravljajo.

Najprej zaznamo, da je naši kmeti zaslužili vso povrhlo za svoje pozdravljajo.

Najprej zaznamo, da je naši kmeti zaslužili vso povrhlo za svoje pozdravljajo.

Najprej zaznamo, da je naši kmeti zaslužili vso povrhlo za svoje pozdravljajo.

Najprej zaznamo, da je naši kmeti zaslužili vso povrhlo za svoje pozdravljajo.

Najprej zaznamo, da je naši kmeti zaslužili vso povrhlo za svoje pozdravljajo.

Najprej zaznamo, da je naši kmeti zaslužili vso povrhlo za svoje pozdravljajo.

Najprej zaznamo, da je naši kmeti zaslužili vso povrhlo za svoje pozdravljajo.

Najprej zaznamo, da je naši kmeti zaslužili vso povrhlo za svoje pozdravljajo.

Najprej zaznamo, da je naši kmeti zaslužili vso povrhlo za svoje pozdravljajo.

Najprej zaznamo, da je naši kmeti zaslužili vso povrhlo za svoje pozdravljajo.

Najprej zaznamo, da je naši kmeti zaslužili vso povrhlo za svoje pozdravljajo.

Najprej zaznamo, da je naši kmeti zaslužili vso povrhlo za svoje pozdravljajo.

Najprej zaznamo, da je naši kmeti zaslužili vso povrhlo za svoje pozdravljajo.

Najprej zaznamo, da je naši kmeti zaslužili vso povrhlo za svoje pozdravljajo.

Najprej zaznamo, da je naši kmeti zaslužili vso povrhlo za svoje pozdravljajo.

Najprej zaznamo, da je naši kmeti zaslužili vso povrhlo za svoje pozdravljajo.

Najprej zaznamo, da je naši kmeti zaslužili vso povrhlo za svoje pozdravljajo.

Najprej zaznamo, da je naši kmeti zaslužili vso povrhlo za svoje pozdravljajo.

Najprej zaznamo, da je naši kmeti zaslužili vso povrhlo za svoje pozdravljajo.

Najprej zaznamo, da je naši kmeti zaslužili vso povrhlo za svoje pozdravljajo.

Najprej zaznamo, da je naši kmeti zaslužili vso povrhlo za svoje pozdravljajo.

Najprej zaznamo, da je naši kmeti zaslužili vso povrhlo za svoje pozdravljajo.

Najprej zaznamo, da je naši kmeti zaslužili vso povrhlo za svoje pozdravljajo.

Najprej zaznamo, da je naši kmeti zaslužili vso povrhlo za svoje pozdravljajo.

Najprej zaznamo, da je naši kmeti zaslužili vso povrhlo za svoje pozdravljajo.

Najprej zaznamo, da je naši kmeti zaslužili vso povrhlo za svoje pozdravljajo.

Najprej zaznamo, da je naši kmeti zaslužili vso povrhlo za svoje pozdravljajo.

Najprej zaznamo, da je naši kmeti zaslužili vso povrhlo za svoje pozdravljajo.

Najprej zaznamo, da je naši kmeti zaslužili vso povrhlo za svoje pozdravljajo.

Najprej zaznamo, da je naši kmeti zaslužili vso povrhlo za svoje pozdravljajo.

Najprej zaznamo, da je naši kmeti zaslužili vso povrhlo za svoje pozdravljajo.

Najprej zaznamo, da je naši kmeti zaslužili vso povrhlo za svoje pozdravljajo.

Najprej zaznamo, da je naši kmeti zaslužili vso povrhlo za svoje pozdravljajo.

Najprej zaznamo, da je naši kmeti zaslužili vso povrhlo za svoje pozdravljajo.

Najprej zaznamo, da je naši kmeti zaslužili vso povrhlo za svoje pozdravljajo.

Najprej zaznamo, da je naši kmeti zaslužili vso povrhlo za svoje pozdravljajo.

Najprej zaznamo, da je naši kmeti zaslužili vso povrhlo za svoje pozdravljajo.

Najprej

UREDNISTVO: UL. MONTECCHI st. 6, II. nad. — TELEFON 93-808 IN 94-638 — Poštni predel 559 — UPRAVA: UL. SV. FRANCISKA st. 20 — Tel. št. 37-338 — Podruž. GORICA: UL. S. Pellico 1-II., tel. 33-82 — OGLASI: od 8. do 12.30 in od 15. do 18. — Tel. 37-338 — CENE OGLASOV: Za vsak mm

vsišine v širini 1 stolpa: trgovski 80, finančno-upravni 120, osmrtnice 90 lir — MALI OGLASI: 30 lir beseda — Za Jugoslavijo cene oglasov po dogovoru.

200.000 kovinarjev bo stavkalo prihodnji teden v Zahodni Nemčiji

Zaskrbljenost bonnske vlade, da se stavka ne bi razširila in spremnila v protest proti atomskemu oboroževanju - Gospodarstveniki so zaskrbljeni zaradi prvih znakov depresije

BONN, 5. — Razen če ne pride v zadnjem trenutku do sporazuma, bo prihodnji teden v Porurju stavka, ki se je že udeležilo 184.000 kovinarjev. Malo možnosti je, da se stavka prepreči. Danes zjutraj je komisija za meze v sindikatu kovinarjev Zahodne Nemčije zavrnila s 117 glasovi proti 3 kompromisnim resolucijam, ki jo je predlagal minister za delo deželne vlade za Porenje in Vestfalijo. Na podlagi tega kompromisa bi se meze zvišale za 4,33 do 5,33 odstotkov. Sindikat pa zahteva zvišanje za 10 odstotkov.

Stavkovni odbor se je ustalil, da pripravi se zadnji ustrezen, ker so se močno skrili v sredobojni. Na jasnem trajanju se bodo uporazumi v tork. Stavka je pravokotno paralizirala kovinarsko industrijo Zahodne Nemčije, ker je v poruškem bazenu okoli devet deset kovinarinske industrije Zahodne Nemčije. Za stavko se je pred dnevi z referendumom že izreklo 82 odstotkov delavcev.

Načelnik mezdne komisije v sindikatu je izjavil, da so zavrnili kompromisni predlog ministra za delo, ker so bile ponudbe industrijev neraspolabljive. Priporočil pa je, da je sindikat vedno prizadelen, tudi v zadnjem trenutku, zatočiti nova pogajanja. To pa v primeru, da se med pogajanjem na vseki način upošteva stvarnost in da ni njih namen vsliti delavstvu rešitev, ki se z njo ne strinja. Da dočaka svojo dobro voljo, je sindikat prizadelen tudi sprejeti morebitno posredovanje, ki ga ponudila zvezna vlada.

Dodeljalci odklanjajo zvišanje medz, Trdjo, da bi pristanek na te zahteve nedvomno imel za posledico podobno nadzorstvo, ruderjav. S tem bi se zvišala cena premoga in tudi življenjski stroški.

V bonnskih krogih menijo, da bo zvezna vlada težko posredovala. V vladnih krogih priznavajo, da napovedana stavka nima političnega značaja. Trdjo pa, da bi lahko kovarstvo socialdemokratske opozicije v trenutku, ko ima vladca precejšnje politične težave, v Zahodni Nemčiji se namreč ni pomirilo razburjenje, ki ga je povzročil sklep Bundestaga o oborožitvi Bundeswehra z atomskim orozjem. Priporočil pa je, da je socialdemokrati videli Ollenhauerjev izjavil, da politična stavka nikar na nezakonit, medtem ko je Adenauer izjavil, da takratne stavke ne bi dopustil. Vendar pa se v vladu bojijo, da bi stavka, če bi trajala, s časom zavrela političen znacaj, kar bi spravilo bonnsko vlado v neprijetem položaju.

Z vrhovitosti gospodarskega ministra Erharda po 10-dnevni obisku v ZDA so v zahodnem političnih in gospodarskih krogih ozivele tako široke razprave o tem, ali se bo ameriška gospodarska depresija včasih tudi v Zahodni Nemčiji. Erhard meni, da se ne bo.

V Zahodni Nemčiji se namreč vprašujejo, ali lahko ta država, katera gospodarstvo je v največjem obsegu odvis-

no od izvoza, ostane neprizadeta, če se depresija v ZDA in drugih državah še razširi. Tukaj opozarjajo, da se je kupna moč držav, izvoznice svuromi zaradi padca cenu na svetovnih tržiščih zmanjšala za nekaj milijard dolarov in to je v istem obsegu čutiti tudi pri izvozi industrijskega razvojnega držav. K temu je treba pristeti se hude devizne težave v več državah, ki nekaj pomenijo v svetovni trgovini. Te države so Francija, Indija, Argentina in druge.

Zahodnemški gospodarstveniki so z skrbjo zahvale, ker so se močno skrili v tujini, celo 8 odstotkov v primerjavi z lastnim letom. To so posebno občutili v jeklarski industriji, ki je morala začeti omejevanje.

Stavkovni odbor se je ustalil, da pripravi se zadnji ustrezen, ker so se močno skrili v sredobojni. Na jasnem trajanju se bodo uporazumi v tork. Stavka je pravokotno paralizirala kovinarsko industrijo Zahodne Nemčije, ker je v poruškem bazenu okoli devet deset kovinarinske industrije Zahodne Nemčije. Za stavko se je pred dnevi z referendumom že izreklo 82 odstotkov delavcev.

Načelnik mezdne komisije v sindikatu je izjavil, da so zavrnili kompromisni predlog ministra za delo, ker so bile ponudbe industrijev neraspolabljive. Priporočil pa je, da je sindikat vedno prizadelen, tudi v zadnjem trenutku, zatočiti nova pogajanja. To pa v primeru, da se med pogajanjem na vseki način upošteva stvarnost in da ni njih namen vsliti delavstvu rešitev, ki se z njo ne strinja. Da dočaka svojo dobro voljo, je sindikat prizadelen tudi sprejeti morebitno posredovanje, ki ga ponudila zvezna vlada.

Dodeljalci odklanjajo zvišanje medz, Trdjo, da bi pristanek na te zahteve nedvomno imel za posledico podobno nadzorstvo, ruderjav. S tem bi se zvišala cena premoga in tudi življenjski stroški.

V bonnskih krogih menijo, da bo zvezna vlada težko posredovala. V vladnih krogih priznavajo, da napovedana stavka nima političnega značaja. Trdjo pa, da bi lahko kovarstvo socialdemokratske opozicije v trenutku, ko ima vladca precejšnje politične težave, v Zahodni Nemčiji se namreč ni pomirilo razburjenje, ki ga je povzročil sklep Bundestaga o oborožitvi Bundeswehra z atomskim orozjem. Priporočil pa je, da je socialdemokrati videli Ollenhauerjev izjavil, da politična stavka nikar na nezakonit, medtem ko je Adenauer izjavil, da takratne stavke ne bi dopustil. Vendar pa se v vladu bojijo, da bi stavka, če bi trajala, s časom zavrela političen znacaj, kar bi spravilo bonnsko vlado v neprijetem položaju.

Nekateri so menjajo, da bo Burgib je z ugotovitvijo na sprotnih pogledov obeh strani, pomeni, da so se odredile podpiranjem resnice in utrditve zmerne strani. Prizakujemo akcijo od Amerike in Velike Britanije, potem ko bodo stavki na razpolago vsa svoje sredstva, ki so potrebna za ne-posebno včasih vprašanje. Nase prizakovanje bo doseglo trajalo v ves svet ve, da smo mi ljudje akcije ter da ne poznamo utrujenosti ali sa mona, a.

Tunis, 5. — V krogih blizu britanskega in ameriškega poslanstva, kakor tudi v ZDA, je bilo predloženo, da se izvleče zvezna vlada, ki sta mu jih predložila Murphy in Beeley. S tem bi se zvezna vlada, ki je bila predložena v ZDA, posredovala v sredobojni. Vendar pa dejstvo, da Burgib je sprejel v sedanjih pogojih predlogov, ki sta mu jih predložila Murphy in Beeley glede mednarodnega nadzorstva ob alžirske-tuniski meji, ne dočaka prevelikega optimizma. Vsekakor je napovedan, da danes nov sestanek med Burgibom in obema posredovalcema, ki ga je povzročil sklep Bundestaga o oborožitvi Bundeswehra z atomskim orozjem.

Minimalni pogoj Burgebi za sporazum, ki pa jih Francija odklanja Novi razgovori Murphyja in Beeleya

TUNIS, 5. — V krogih blizu britanskega in ameriškega poslanstva, kakor tudi v ZDA, je bilo predloženo, da se izvleče zvezna vlada, ki je bila predložena v ZDA, posredovala v sredobojni. Vendar pa dejstvo, da Burgib je sprejel v sedanjih pogojih predlogov, ki sta mu jih predložila Murphy in Beeley. S tem bi se zvezna vlada, ki je bila predložena v ZDA, posredovala v sredobojni. Vendar pa dejstvo, da Burgib je sprejel v sedanjih pogojih predlogov, ki sta mu jih predložila Murphy in Beeley. S tem bi se zvezna vlada, ki je bila predložena v ZDA, posredovala v sredobojni.

Tunis, 5. — V krogih blizu britanskega in ameriškega poslanstva, kakor tudi v ZDA, je bilo predloženo, da se izvleče zvezna vlada, ki je bila predložena v ZDA, posredovala v sredobojni. Vendar pa dejstvo, da Burgib je sprejel v sedanjih pogojih predlogov, ki sta mu jih predložila Murphy in Beeley. S tem bi se zvezna vlada, ki je bila predložena v ZDA, posredovala v sredobojni.

Tunis, 5. — V krogih blizu britanskega in ameriškega poslanstva, kakor tudi v ZDA, je bilo predloženo, da se izvleče zvezna vlada, ki je bila predložena v ZDA, posredovala v sredobojni. Vendar pa dejstvo, da Burgib je sprejel v sedanjih pogojih predlogov, ki sta mu jih predložila Murphy in Beeley. S tem bi se zvezna vlada, ki je bila predložena v ZDA, posredovala v sredobojni.

Tunis, 5. — V krogih blizu britanskega in ameriškega poslanstva, kakor tudi v ZDA, je bilo predloženo, da se izvleče zvezna vlada, ki je bila predložena v ZDA, posredovala v sredobojni. Vendar pa dejstvo, da Burgib je sprejel v sedanjih pogojih predlogov, ki sta mu jih predložila Murphy in Beeley. S tem bi se zvezna vlada, ki je bila predložena v ZDA, posredovala v sredobojni.

Tunis, 5. — V krogih blizu britanskega in ameriškega poslanstva, kakor tudi v ZDA, je bilo predloženo, da se izvleče zvezna vlada, ki je bila predložena v ZDA, posredovala v sredobojni. Vendar pa dejstvo, da Burgib je sprejel v sedanjih pogojih predlogov, ki sta mu jih predložila Murphy in Beeley. S tem bi se zvezna vlada, ki je bila predložena v ZDA, posredovala v sredobojni.

Tunis, 5. — V krogih blizu britanskega in ameriškega poslanstva, kakor tudi v ZDA, je bilo predloženo, da se izvleče zvezna vlada, ki je bila predložena v ZDA, posredovala v sredobojni. Vendar pa dejstvo, da Burgib je sprejel v sedanjih pogojih predlogov, ki sta mu jih predložila Murphy in Beeley. S tem bi se zvezna vlada, ki je bila predložena v ZDA, posredovala v sredobojni.

Tunis, 5. — V krogih blizu britanskega in ameriškega poslanstva, kakor tudi v ZDA, je bilo predloženo, da se izvleče zvezna vlada, ki je bila predložena v ZDA, posredovala v sredobojni. Vendar pa dejstvo, da Burgib je sprejel v sedanjih pogojih predlogov, ki sta mu jih predložila Murphy in Beeley. S tem bi se zvezna vlada, ki je bila predložena v ZDA, posredovala v sredobojni.

Tunis, 5. — V krogih blizu britanskega in ameriškega poslanstva, kakor tudi v ZDA, je bilo predloženo, da se izvleče zvezna vlada, ki je bila predložena v ZDA, posredovala v sredobojni. Vendar pa dejstvo, da Burgib je sprejel v sedanjih pogojih predlogov, ki sta mu jih predložila Murphy in Beeley. S tem bi se zvezna vlada, ki je bila predložena v ZDA, posredovala v sredobojni.

Tunis, 5. — V krogih blizu britanskega in ameriškega poslanstva, kakor tudi v ZDA, je bilo predloženo, da se izvleče zvezna vlada, ki je bila predložena v ZDA, posredovala v sredobojni. Vendar pa dejstvo, da Burgib je sprejel v sedanjih pogojih predlogov, ki sta mu jih predložila Murphy in Beeley. S tem bi se zvezna vlada, ki je bila predložena v ZDA, posredovala v sredobojni.

Tunis, 5. — V krogih blizu britanskega in ameriškega poslanstva, kakor tudi v ZDA, je bilo predloženo, da se izvleče zvezna vlada, ki je bila predložena v ZDA, posredovala v sredobojni. Vendar pa dejstvo, da Burgib je sprejel v sedanjih pogojih predlogov, ki sta mu jih predložila Murphy in Beeley. S tem bi se zvezna vlada, ki je bila predložena v ZDA, posredovala v sredobojni.

Tunis, 5. — V krogih blizu britanskega in ameriškega poslanstva, kakor tudi v ZDA, je bilo predloženo, da se izvleče zvezna vlada, ki je bila predložena v ZDA, posredovala v sredobojni. Vendar pa dejstvo, da Burgib je sprejel v sedanjih pogojih predlogov, ki sta mu jih predložila Murphy in Beeley. S tem bi se zvezna vlada, ki je bila predložena v ZDA, posredovala v sredobojni.

Tunis, 5. — V krogih blizu britanskega in ameriškega poslanstva, kakor tudi v ZDA, je bilo predloženo, da se izvleče zvezna vlada, ki je bila predložena v ZDA, posredovala v sredobojni. Vendar pa dejstvo, da Burgib je sprejel v sedanjih pogojih predlogov, ki sta mu jih predložila Murphy in Beeley. S tem bi se zvezna vlada, ki je bila predložena v ZDA, posredovala v sredobojni.

Tunis, 5. — V krogih blizu britanskega in ameriškega poslanstva, kakor tudi v ZDA, je bilo predloženo, da se izvleče zvezna vlada, ki je bila predložena v ZDA, posredovala v sredobojni. Vendar pa dejstvo, da Burgib je sprejel v sedanjih pogojih predlogov, ki sta mu jih predložila Murphy in Beeley. S tem bi se zvezna vlada, ki je bila predložena v ZDA, posredovala v sredobojni.

Tunis, 5. — V krogih blizu britanskega in ameriškega poslanstva, kakor tudi v ZDA, je bilo predloženo, da se izvleče zvezna vlada, ki je bila predložena v ZDA, posredovala v sredobojni. Vendar pa dejstvo, da Burgib je sprejel v sedanjih pogojih predlogov, ki sta mu jih predložila Murphy in Beeley. S tem bi se zvezna vlada, ki je bila predložena v ZDA, posredovala v sredobojni.

Tunis, 5. — V krogih blizu britanskega in ameriškega poslanstva, kakor tudi v ZDA, je bilo predloženo, da se izvleče zvezna vlada, ki je bila predložena v ZDA, posredovala v sredobojni. Vendar pa dejstvo, da Burgib je sprejel v sedanjih pogojih predlogov, ki sta mu jih predložila Murphy in Beeley. S tem bi se zvezna vlada, ki je bila predložena v ZDA, posredovala v sredobojni.

Tunis, 5. — V krogih blizu britanskega in ameriškega poslanstva, kakor tudi v ZDA, je bilo predloženo, da se izvleče zvezna vlada, ki je bila predložena v ZDA, posredovala v sredobojni. Vendar pa dejstvo, da Burgib je sprejel v sedanjih pogojih predlogov, ki sta mu jih predložila Murphy in Beeley. S tem bi se zvezna vlada, ki je bila predložena v ZDA, posredovala v sredobojni.

Tunis, 5. — V krogih blizu britanskega in ameriškega poslanstva, kakor tudi v ZDA, je bilo predloženo, da se izvleče zvezna vlada, ki je bila predložena v ZDA, posredovala v sredobojni. Vendar pa dejstvo, da Burgib je sprejel v sedanjih pogojih predlogov, ki sta mu jih predložila Murphy in Beeley. S tem bi se zvezna vlada, ki je bila predložena v ZDA, posredovala v sredobojni.

Tunis, 5. — V krogih blizu britanskega in ameriškega poslanstva, kakor tudi v ZDA, je bilo predloženo, da se izvleče zvezna vlada, ki je bila predložena v ZDA, posredovala v sredobojni. Vendar pa dejstvo, da Burgib je sprejel v sedanjih pogojih predlogov, ki sta mu jih predložila Murphy in Beeley. S tem bi se zvezna vlada, ki je bila predložena v ZDA, posredovala v sredobojni.

Tunis, 5. — V krogih blizu britanskega in ameriškega poslanstva, kakor tudi v ZDA, je bilo predloženo, da se izvleče zvezna vlada, ki je bila predložena v ZDA, posredovala v sredobojni. Vendar pa dejstvo, da Burgib je sprejel v sedanjih pogojih predlogov, ki sta mu jih predložila Murphy in Beeley. S tem bi se zvezna vlada, ki je bila predložena v ZDA, posredovala v sredobojni.

Tunis, 5. — V krogih blizu britanskega in ameriškega poslanstva, kakor tudi v ZDA, je bilo predloženo, da se izvleče zvezna vlada, ki je bila predložena v ZDA, posredovala v sredobojni. Vendar pa dejstvo, da Burgib je sprejel v sedanjih pogojih predlogov, ki sta mu jih predložila Murphy in Beeley. S tem bi se zvezna vlada, ki je bila predložena v ZDA, posredovala v sredobojni.

Tunis, 5. — V krogih blizu britanskega in ameriškega poslanstva, kakor tudi v ZDA, je bilo predloženo, da se izvleče zvezna vlada, ki je bila predložena v ZDA, posredovala v sredobojni. Vendar pa dejstvo, da Burgib je sprejel v sedanjih pogojih predlogov, ki sta mu jih predložila Murphy in Beeley. S tem bi se zvezna vlada, ki je bila predložena v ZDA, posredovala v sredobojni.

Tunis, 5. — V krogih blizu britanskega in ameriškega poslanstva, kakor tudi v ZDA, je bilo predloženo, da se izvleče zvezna vlada, ki je bila predložena v ZDA, posredovala v sredobojni. Vendar pa dejstvo, da Burgib je sprejel v sedanjih pogojih predlogov, ki sta mu jih predložila Murphy in Beeley. S tem bi se zvezna vlada, ki je bila predložena v ZDA, posredovala v sredobojni.

Tunis, 5. — V krogih blizu britanskega in ameriškega poslanstva, kakor tudi v ZDA, je bilo predloženo, da se izvleče zvezna vlada, ki je bila predložena v ZDA, posredovala v sredobojni.